

Enköpingsmodellen – taxor och avgifter

Förslag på införande av nettotaxa för Upplevelseförvaltningens lokaler



Upplivelsesförvaltningen
Klara Haglund
0171-626199
Klara.haglund@enkoping.se

Ärendenummer
Änr

Dokumenttyp

Beslutad av

Gäller f.om.

Gäller t.om.

Ersätter

Gäller för

Ansvarig funktion

Reviderad

Innehållsförteckning

Inledning	4
Syfte	4
Bakgrund.....	4
NT-modellen (Skövdemodellen)	5
Målsättningar	5
Förslag – ny modell för taxor och avgifter	6
Modellen	6
Principer och undantag.....	6
Exempel	6
Nivå på nettotaxa och faktorer	7
Konsekvenser av modellen.....	8
Olika nivå på nettotaxan – tre förslag.....	8
Förslag 1: NT=112 kr	8
Förslag 2: NT=114.....	8
Förslag 3: NT=116.....	9
Faktorerna	9
Konsekvenser för föreningslivet.....	9
Konsekvenser för Upplevelseförvaltningen.....	10

Inledning

Inom Enköpings kommun ansvarar Upplevelseförvaltningen för uthyrning av lokaler tillhörande Upplevelseförvaltningen, Utbildningsförvaltningen och Vård- och omsorgsförvaltningen.

Under de senaste två åren har Upplevelseförvaltningen haft i uppdrag att se över kommunens taxor och avgifter. I ett första steg togs ett förslag fram att flytta träningsverksamhet för seniorer till kategori 2, istället för kategori 1 även för dem föreningar som har barn- och ungdomsverksamhet.

Ett annat uppdrag var att se över en ny modell för taxorna, samt hur det påverkar föreningslivet. Detta presenterades för Upplevelsenämnden i juni 2022 och ska nu upp till beslut under hösten 2022.

Syfte

I denna skrivelse presenteras ett förslag på ny modell för Enköpings kommuns taxor och avgifter. Modellen utgår ifrån en nettotaxa (NT) och är inspirerad av Skövde kommuns modell för taxor och avgifter.

Bakgrund

2021 gjordes en omvärldsbevakning av taxor och avgifter i kommuner som ligger i nära geografisk anslutning till Enköpings kommun samt av kommuner av ungefär samma storlek som Enköpings kommun sett till antalet invånare. Syftet med omvärldsbevakningen var att jämföra utformningen av kategorier, prisnivåer på lokaler och anläggningar samt hur kommunerna hanterade tävlings- och arrangemangstaxor. I kartläggningen ägnades ett särskilt avsnitt åt Skövde kommuns taxor och avgifter, då de särskiljer sig från övriga kommuner.

I mars 2022 beslutade Upplevelsenämnden att justera Enköpings kommuns kategorier och prioriterade målgrupper så att taxorna avser den verksamhet som bedrivs snarare än den kundtyp som bokar lokalen. Detta innebär att föreningar betalar en högre taxa när de bokar tid för seniorverksamhet än när de bokar en tid för barn- och ungdomsverksamhet.

NT-modellen (Skövdemodellen)

I Skövde utgår majoriteten av kommunens taxor och avgifter för idrotts- och fritidslokaler från en *nettotaxa*, NT, som fastställs av kommunfullmäktige. Nettotaxan i Skövdes kommun är för närvarande 133 kr, och räknas upp med 2% varje år.

Istället för att varje enskild lokal eller anläggning ska ha en egen taxa som räknas upp individuellt uttrycks de som en produkt av nettotaxan och en *faktor* som beror på vilken lokal/anläggning som avses.

Fördelen med Skövdemodellen är att själva prislistan inte behöver ändras över tid. Istället sker en regelbunden höjning av nettotaxan, vilket gör att taxorna i listan faller ut automatiskt. En nackdel med modellen är att den inte tillåter samma flexibilitet, eller "skräddarsydda" taxor som om man prissätter var lokal och anläggning för sig.

Målsättningar

I januari 2022 hölls en workshop för Upplevelsenämnden, med syftet att diskutera Enköpings kategorier, prioriterade målgrupper, prisnivåer och ett eventuellt införande av en nettotaxa.

Utifrån de diskussioner som ägde rum under workshopen, har följande målsättningar legat som grund i arbetet med att ta fram förslag av en ny modell för Enköpings kommun:

- Barn och ungdomsverksamhet ska vara fortsatt prioriterat. I de fall barn och vuxna tränar under samma bokningstillfälle ska kategoriindelningen utgå från barnen.
- Föreningar ska ha så jämlika förutsättningar som möjligt, oavsett riktning på verksamhet.
- Enköpings prisnivåer bör ligga närmare prisnivåerna i de kartlagda kommunerna.
- Taxor och avgifter bör vara så tydliga som möjligt.

Den sista punkten är särskilt relevant för införande av en helt ny modell för taxor och avgifter.

Förslag – ny modell för taxor och avgifter

Nedan presenteras ett förslag på ny modell för taxor och avgifter – Enköpingsmodellen.

Modellen

Det finns två olika parameter som kan justeras för att taxenivåerna ska ändras: Nettotaxan (NT) och faktorer.

Nettotaxan (NT) är den taxa som hela prislistan utgår från. Nettotaxan gångas sedan med faktorer, beroende på kategori och lokal.

Faktorer är de siffror som multipliceras med nettotaxan för att räkna ut gällande taxa för en kategori och lokal/anläggning.

De så kallade *grundfaktorerna* är de vanligast förekommande faktorerna, som ersätter gällande grundtaxor: 114 kr, 205 kr och 430 kr (2023). Grundfaktorerna gäller till exempel sporthallar, gräsplaner (exkl. Enavallens A-plan), bordtennishall, konferensrum och studierum.

I de flesta fall kan faktorerna vara heltal, men när det gäller till exempel gymnastiksal, vars taxa 2023 ligger på 82 kr (kategori 1), 155 kr (kategori 2) och 375 kr (kategori 3), behöver faktorerna uttryckas med decimaler.

Principer och undantag

För att modellen med nettotaxa skall vara pedagogisk enkel bör faktorerna max ha en marginal. Det är eftersträvningsvärt att ha hel eller halvtal samt att ha liknande faktorer i tabellen.

I vissa fall fungerar modellen med nettotaxa dåligt. Till exempel för summor som är 0,5 eller mindre av nettotaxan. Även inträdes och anmälningsavgifter lämpar sig dåligt för denna modell.

När taxan för varje lokal räknas ut så rundas summan av till hela kronor.

Det samlade dokumentet med taxor och avgifter bör delas upp i en del där nettotaxa tillämpas, och en del med övriga taxor.

Exempel

Här följer ett exempel på hur modellen skulle kunna komma att se ut för några av kommunens idrottslokaler.

Träningstaxor	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3
Idrottshuset			
A-hall	NT	2 NT	4 NT
Övriga sporthallar	NT	2 NT	4 NT
Brottningshall	NT	2 NT	4 NT
Bordtennishall (per hall)	NT	2 NT	4 NT
Gymlokal	NT	2 NT	7 NT
Skatehallen	NT	2 NT	4 NT
Badminton/Pickleball (per hall)	NT	2 NT	4 NT
Squashhall	0,7 NT	1,5NT	3 NT
Övriga sporthallar			
Sporthallar	NT	2 NT	4 NT
Gymnastiksalar*	0,7 NT	1,5 NT	3 NT
Ishallar			
Ordinarie issäsong	NT	2 NT	14 NT
Övrig issäsong	5 NT	7 NT	18 NT
Friidrottsyta			
Enavallen	NT	2 NT	4 NT
Gräsplaner, max 3 timmar			
A-planer (exkl. Enavallen)	NT	2 NT	4 NT
Kastytor, Korsängens IP	NT	2 NT	4 NT
Konstgräsplaner, max 3 timmar			
Korsängens IP, v.1-14, helplan	5 NT	7 NT	11 NT
Korsängens IP, v.1-14, halvplan	2 NT	3 NT	6 NT
Korsängens IP, övriga tider	NT	2 NT	4 NT
Fanna IP och Örsundsbro, v.1-14, helplan	2 NT	3 NT	6 NT
Fanna IP och Örsundsbro, v.1-14, halvplan	NT	2NT	4 NT
Fanna IP och Örsundsbro, övriga tider	NT	2 NT	4NT

Nivå på nettotaxa och faktorer

När nivån av nettotaxan och faktorerna beslutas för första gången bör hänsyn tas till de nuvarande taxorna (2023) men det bör också eftersträvas att ha så många lokaler med grundfaktorer och liknande decimaler som möjligt.

Det är en noggrann övervägning som måste göras, då målet med modellen är att förenkla samtidigt som det bör tas hänsyn till de nuvarande taxornas nivåer.

Konsekvenser av modellen

Konsekvenserna av införandet av Enköpingsmodellen beror på två olika saker, dels på nivån på nettotaxan men också på faktorerna. Dessa nivåer beslutas av Upplevelsenämnden i vanlig ordning under våren 2023.

Olika nivå på nettotaxan – tre förslag

För att förstå konsekvenserna av införandet av modellen presenteras här tre förslag på nivå för nettotaxan:

Förslag 1: NT=112 kr

Det första förslaget utgår från en nettotaxa som ligger under 2023:s grundtaxa för kategori 1, 112 kr. I tabellen nedan redovisas hur detta påverkar grundtaxorna för respektive kategori.

Kategori	Grundfaktorer	Taxa 2023	NT 112	Ändring
1	1	114 kr	112 kr	-2 kr (-1,75 %)
2	2	205 kr	224 kr	20 kr (10 %)
3	4	430 kr	448 kr	18 kr (4,19 %)

Förslag 2: NT=114

Det andra förslaget innebär att nettotaxan ligger på samma nivå som 2023:s grundtaxa för kategori 1, 114 kr.

Kategori	Grundfaktorer	Taxa 2022	NT 114	Ändring
1	1	114 kr	114 kr	0 kr (0 %)
2	2	205 kr	228 kr	23 kr (11,22 %)
3	4	430 kr	448 kr	38 kr (9,27 %)

Förslag 3: NT=116

I det tredje förslaget ligger nettotaxan på 116 kronor, vilket är två kronor mer än grundtaxan för kategori 1.

Kategori	Grundfaktorer	Taxa 2022	NT 116	Ändring
1	1	114 kr	116 kr	2 kr (1,75 %)
2	2	205 kr	232 kr	27 kr (13,17 %)
3	4	430 kr	464 kr	34 kr (7,9 %)

Faktorerna

Beroende på hur faktorerna väljs ut kommer det att påverka olika föreningar på olika sätt. Om det eftersträvas att ha så många hel, och halvtal som möjligt samt liknande faktorer så kommer det att innebära förändringar av vissa taxor. Men det bör inte bli några större förändringar varken för föreningar eller förvaltningen. Det bör dock ses över mer noggrant, om dessa förändringar görs.

Konsekvenser för föreningslivet

Ett införande av Enköpingsmodellen skulle ge föreningslivet i Enköping bättre förutsättningar att planera sin verksamhet, då indexhöjningen beslutas på fyra år i taget.

De som tjänar mest på införandet av Enköpingsmodellen är de föreningar som har en hög andel barn- och ungdomsverksamhet. Om NT är **lägre än** 2023:s taxa för kategori 1, 114 kr, skulle flera av dessa föreningar få minskade utgifter för lokal- och anläggningshyra.

För föreningar med både barn- och ungdomsverksamhet och seniorverksamhet beror effekten på hur stor andel av föreningens verksamhet som riktar sig mot respektive målgrupp.

Föreningar som har en hög andel seniorverksamhet får ökade kostnader i samband med införandet av NT.

Det är bra att ha i åtanke att de föreningar som har både barn-och ungdomsverksamhet och seniorverksamhet redan får en kostnadsökning 2023,

på grund av flytten av träningsverksamhet för seniorer från kategori 1 till kategori 2. Den ökningen är dock betydligt större än den som införandet av Enköpingsmodellen 2024 skulle innebära (för de föreningar det drabbar mest handlar det om 30% av den ökning de får 2023.).

Det är också svårt att säga exakt vad konsekvenserna blir rent ekonomiskt, innan nivån på nettotaxan och faktorerna är beslutade. En konsekvensanalys bör göras innan beslutet om 2024 års taxenivåer tas.

Konsekvenser för Upplevelseförvaltningen

Samtliga tre förslag på nettotaxor innebär ökade intäkter för förvaltningen, även förslag 1 där NT ligger under 2023:s grundtaxa för kategori 1. Införande av modellen skulle innebära en minskad administration för förvaltningen, och en större förutsägbarhet av intäkter.